

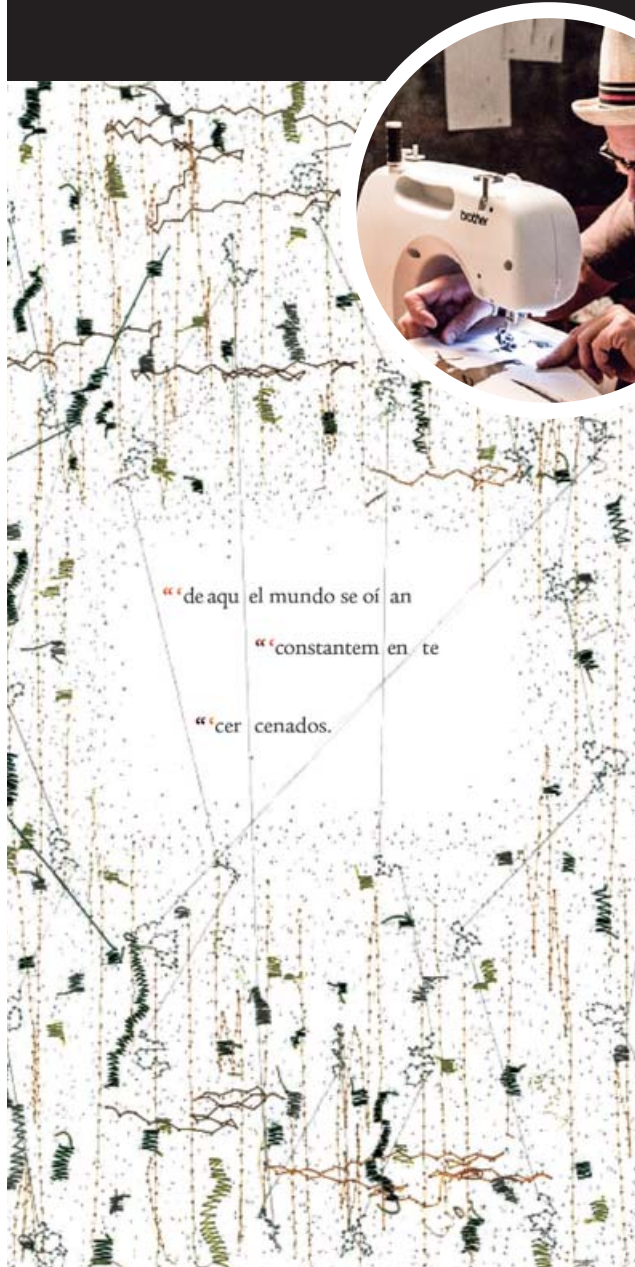
A

amb *La casa de hojas* (Alpha Decay/Pálido Fuego, 2013), Mark Z. Danielewski va donar un cop de puny que encara fa tremolar la taula literària global: dir que obre nous camins en el gènere de la casa encantada i el terror és quedar-se curt per parlar d'un artefacte que, partint del recurs del manuscrit trobat, fusiona calligrama, escriptura experimental, novel·la picaresca, teoria literària i fals documental (per apuntar només en algunes direccions). Alguns tindrien la temptació de dir que és *El Quixot* del segle XXI, però qui escriu només s'atreveix a dir que és una obra tan ambiciosa com reeixida i absorbent. Que no es pot deixar anar, vaja. Danielewski acaba de publicar *La espada de los cincuenta años*, als antípodes de l'anterior: és una novel·la curta que pren la forma de conte de por a la vora del foc. Un poema terrorífic narrat a cinc veus, en una nit de Halloween, on l'experimentació marca de la casa apareix en brodats de fil que complementen la narració.

Però res no és senzill ni ràpid en l'univers creatiu Danielewski; des de Los Angeles, l'autor explica com un llibre oblidat –se'n va fer una primera edició holandesa de mil còpies el 2006– ha reascut: “El meu editor americà hi estava molt interessat. Però amb la quantitat de feina que tenia jo, el projecte no el tenia al capdavant del cap, sinó al darrere, fent una bona salsa”. No es pot menysprear el poder del subconscient: l'escriptor Steve Erickson, amic seu, li va suggerir fer-ne una lectura dramatitzada per Halloween: “I durant tres Halloweens consecutius, al teatre REDCAT, vaig conduir una representació de l'obra amb cinc actors i ombres xineses”, recorda. A través d'aquesta experiència, “l'obra va

Com cosir imatge i text

Mark Z. Danielewski publica 'La espada de los cincuenta años', una capseta d'artesanía plena d'horror, bellesa i brodats. Per **Ricard Martín**

UN “XIMPLE DE MANUAL”

Va trigar dotze anys per acabar el seu primer llibre, *La casa de hojas*: “Per escriure una cosa així, una part teva ha de ser un ximple de manual”, diu.

ressuscitar i es va refinar”, i assegura que li va descobrir “com volia acabar el llibre, en un format gran”.

Pregunta obligada: després del *tour de force* de *La casa de hojas*, l'espasa brodada era una manera de simplificar, de tornar al que és petit? Contesta amb una notícia: “No ho he mencionat encara en cap entrevista, però tinc unes quantes obres que, tot i que me'n encanten, encara no he publicat. No cal que siguin ratificades per lectors o crítics, només m'agrada tornar-hi un cop i un altre per veure si les puc millorar”. Són “poemes, contes, *nouvelles*”. L'escriptor es va adonar que treballar així “s'ha convertit en una necessitat”. “És important que l'artista persegueixi una feina que vagi més enllà del format que l'alimenta. Tot va de com sonen les paraules i es mouen els pensaments. Aquesta aspiració es perd quan fas de l'escriptura una professió al cent per cent”.

L'analogia entre brodats i literatura oral és òbvia: explicar un conte és com teixir un tapís, oi? “Del tot. Em fa feliç que mencionis l'oralitat, perquè és un dels objectius de la meua feina. *La casa de hojas* agafa el cinema i el converteix en una novel·la: aquest agafa la narració oral, el conte a la vora del foc, i el posa en una novel·la”. I encara fa més èmfasi en la imatge del tapís perquè “connecta amb la noció de poesia ecfràstica: descriure una imatge estàtica però d'una manera que faci patent rumb i dinamisme”. La parla humana i el fil d'una agulla, diu, són similars: “Un fil creua la distància, s'entortolliga, fa un nus, forada, torna a sortir... I el mateix passa amb la parla”. En el llibre, l'energia textual i la cinètica formen un còctel que implica el lector d'una manera intel·lectual i visceral. Ja heu endevinat que Mark és ambiciós: “La gran qüestió literària de la nostra era és trobar una tercera via d'equilibri entre imatge i signe”, conclou.

La espada de los cincuenta años Alpha Decay/Pálido Fuego. 285 pàg. 20,90 €.